

The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

VOLUME XXIII.—LETO XXIII.

CLEVELAND, OHIO, SATURDAY, (SOBOTA) JANUARY 6, 1940.

ŠTEVILKA (NUMBER) 5

Kratke vesti iz življenja in sveta

VELIKO NAROČILO ZELEZNIŠKIH TRACNIC

Philadelphia. — Vodstvo Pennsylvania železnice je včeraj naročilo, da je naročilo 50,000 novih tračnic. Carnegie Illinois Steel kompanija je dobila naročilo za 25,000 ton, Bethlehem Steel kompanija bo dobavila 22,000 ton, Illinois Steel kompanija pa 3,000 ton tračnic.

VEDBA ŽIVILSKIH KART

ITALIJI

Rim. — Danes se je uradno objavilo, da se bo s 15. januarjem uvedlo po vsej Italiji živilske karte. Izza izbruha vojne se je zelo omejilo prodajo gasolina, voda kave pa je bila sploh prepovedana. Cene raznim potrebščinam po vseh trgovinah so regulirane in prav tako je omejeno število delovnih ur pekarnih, da se prihrani moke.

ANGLEŠKE KRIŽARKE

DPLULE IZ PRISTANIŠČA

Buenos Aires. — Angleška križarka Achilles, ena izmedih križark, pred katerimi je begnila nemška bojna ladja Admiral Graf Spee v pristanišču mesta Montevideo, je odplula včeraj zjutraj ob 5:30 po dvojnem obisku v tem mestu, iz pristanišča. Križarka Ajax, ki obiskala Montevideo, pa je odplula iz pristanišča včeraj do 9:30. Križarki se bo pridružila ostalim angleškimi bojnim ladjam, ki patrolirajo v južnem Atlantiku.

O IZVOJEVALA

LAGO

Poledo. — Narodni delavski odbor je obvestil Vilbiss kompanijo, da bo morala poslej vse delavske zadeve reševati s CIO organizacijo. Včeraj se je pri omenjeni kompaniji sestanje delavcev, ki je dalo 12 avtnih delavcev št. 12, pripadajoči CIO organizaciji, izjaviti pravice pogajanja, za ktere pravice se je potegovala Ameriška delavska federacija.

AVKA BELGIJSKEGA

MINETA

Bruselj. — Belgijski kabinet je resigniral, da omogoči ustanovitev ministrstva pod predsedništvom premierja Huana Pierlota.

STAVA SESTRE-

NIH LETAL

Pariz. — Francosko ministrstvo letalske sile je javilo, da se pripravi v soboto, razstavilo letalskih poljih na ogled letala, ki jih bodo francoski letalci sestrelili iz zraka. Vse te letale bo treba plačati posebo vstopnino, ki bo šla na korist armdnih dobrodelnih delov.

BERJEVA PRIJATELJICA

UBILA SPOMIN

London. — Unity Freemanford, 25 let stara angleška knjižnica in aristokratka ter Hitlerjeva prijateljica, ki je pravkar vrnila iz Nemčije, je baje popolnoma izgubila spomin. Prejšnja poročila so namizala, da je bila mladenčevsko ustreljena v glavo.

DJE V POMOČ

TEM

London, 4. januarja. — Včeraj (danes) bo švedski praznik 100,000 švedov bo šlo na delo, za kar bodo prejeli vojno plačo, ki jo bodo izplačali v celoti v pomoč Finski.

Nemčija grozi skandinavskim državam, da jih utegne zadesi usoda poljske republike

Nemčija ne bo trpela, da bi se Anglija zasidrala v Skandinaviji, kjer bi ogrožala Nemčijo in nemški uvoz švedskega železa, pravi nemško časopisje.

COPENHAGEN, 5. januarja. — Skandinavski poročila naznanjajo, da so Finci zopet zavzeli velik in važen kraj Sallo in da se poveljstvo sovjetske armade, ki je bila na celotni vzhodni armadi vržena nazaj, pripravlja, da vrže v boj nadaljnjih 2,200,000 sovjetskih vojakov.

STOCKHOLM, 5. januarja. — Danes je zopet odplaval od tukaj vlak s 500 švedskimi prostovoljci za Finsko. Švedom se je pridružilo tudi večje število Dancov.

BERLIN, 6. januarja. — Današnji jutranji nemški listi svare švedsko ter ostale skandinavske države, da bodo deležne usode, ki je zadela Poljsko, ako dovolje, da se Anglija zasidra v Skandinaviji pod pretvezo, da bo pomagala Finski.

Pri mestni administraciji se dogajajo resne stvari

Graftarji kradejo denar davkoplačevalcev, za mestne siromake pa ni najpotrebnejših sredstev, da bi se jim olajšalo njih usodo.

Kakor izgleda, je pričel župan Burton s čistko v svoji administraciji zaradi raznih nerednosti, katerim je prišel na sled. Tako se je dognalo, da je zmanjkalo okoli \$100,000 denarja za prenos, katerega so popluli različni raketirji, ki so s tem oškodovali mesto kakor tudi davkoplačevalce, ki morajo s koncem leta sami nositi strošek vsega mestnega obnavljanja.

Največje nerednosti so se dogajale v utilitetnem oddelku, ki nabavlja razne potrebščine za mesto. Tako je te dni "podal ostavko" mestni inženir Quale, ki pa je moral resignirati, sicer bi bil odstavljen iz urada, za njim pa najbrže šel v bližnji bodočnosti tudi Frank O. Wallene, ravnatelj javnopravnih naprav.

PLEMENITA DOLŽNOST NEMŠKIH ŽENSK ZDRAVE KRVI

BERLIN. — Nacisti še vedno niso zadovoljni z naglico, s katero rode nemške žene deco, zato sta se tozadevno oglasila dva nacistična voditelja. Heinrich Himmler, šef nacistične policije in zloglasnega Gestapa, je izjavil: "Vsaka vojna pomeni puščanje najboljših narodne krvi. Tudi zmagata utegne postati porazna za narodovo življensko silo. Zato je plemenita dolžnost nemškega ženstva; tudi o-

nih, ki niso poročene ter so zdrave krvi, da postanejo matere otrok, ki jih zaplode na fronto odhajajoči vojaki."

Himmler je obljubil, da bo našel posebne mecene in dobrotnike za te otroke.

Rudolf Hess pa je izjavil: "Ako mladi vojaki, ki se ne morejo oženiti, puste otroke za seboj, bo poskrbela država za ta narodni zaklad."

KOLIZIJA PARNIKA CITY OF FLINT

Bergen, Norveška. — Ko je hotel včeraj ameriški parnik City of Flint odpluti iz tukajšnjega pristanišča, da bi nastopil svojo vožnjo v Zedinjene države, je pri manevriranju zadel ob neki drugi parnik ter se lažje poškodoval. Zaradi poškodb bo moral parnik ostati še nekaj dni v pristanišču, da izvrše potrebna popravila.

Nov politični klub

Te dni je bil v 23 vardi ustanovljen nov "Draft Roosevelt Club," čigar namen je, delovati za tem, da se v vsem javnem mnenju vzbudi zahtevo po tretjem terminu sedanjega predsednika Roosevelta. Predsednik kluba je John L. Mihelich, tajnik Ralph R. Butala, blagajnik pa John Simončič.

Dr. Združeni bratje

Članstvu društva Združeni bratje, št. 26 SSPZ se naznanja, da se bo vršila jutri važna seja, na kateri se bo volilo delegate za konvencijo SSPZ, ki se bo vršila meseca maja. Vse članstvo se torej vljudno poziva, da se v polnem številu udeleži te važne seje.

NORDIJSKA KRASOTICA

Na sliki je Angležinja Unity Freeman-Mitford, znana Hitlerjeva prijateljica, o kateri je Hitler dejal, da je "perfektni tip nordijske ženske lepote." Dekle se je te dni vrnilo v Anglijo.

Koncert Clevelandskega filharmoničnega orkestra

V soboto, dne 20. januarja, ob 8:45 zvečer se bo vršil koncert Clevelandskega filharmoničnega orkestra, in sicer v avditoriju Euclid Ave., templja, na 32. cesti in Euclid Ave. Filharmonični orkester bo dirigiral dirigent F. Karl Grossman.

Filharmonični orkester je na višku glasbene kulture ter je znan po svojem preciznem izvajanju raznih simfoničnih skladb. Ob tej priliki boji omejeno, da sta člana tega orkestra tudi naša znana rojaka, brata Sklejško, ki ju poznamo Slovenci izza časa koncerta, ki ga je priredila Slejškova muzikalna družina v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Že samo dejstvo, da sta brata Slejško člana tega orkestra, v katerem svira okoli 100 godbenikov, daje sijajno pričevanje o njihovi muzikalni zmožnosti, kajti v tem orkestru svirajo samo prvovrstne moči.

Ker se Slovenci zanimamo za lepo glasbo in ker je znano, da naši rojaki radi obiskujejo koncerte kakor tudi prireditve Metropolitan opere, kadar slednja tu gostuje, naznanjamo, da se bo s posredovanjem "Enakopravnosti" dobilo v našem uradu po znižani ceni vstopnice k temu koncertu. Vstopnice, ki stanejo 75c, bodo dostopne našim ljudem za ceno 50 centov, vstopnice po 50 centov pa se bodo dobile v uradu našega lista po 35 centov.

NACISTI VIDIJO NE-SPORAZUM ANGLEŽEV

BERLIN, 5. januarja. — Nemški politični krogi so z zadovoljstvom pozdravili vest o izpremembi nekaterih mest v angleškem kabinetu, kar označujejo za spor med ministri. Glede vojnega ministra Hore-Belisha pravijo, da je bil odstavljen deloma zato, ker je "Jud".

Nov grob

Včeraj popoldne je po dolgi in mučni bolezi preminil rojak Frank Valenčič, vdovec, v starosti 54 let. Stanoval je na 673 E. 157th St. Doma je bil iz vasi Huje, na Primorskem, odkoder je prišel v Ameriko pred 27 leti. Tukaj zapušča sina, Franka, v stari domovini pa šest bratov. Bil je član društva Kras št. 8, SDZ in podružnice št. 3 S. M. Z. Pogreb se bo vršil v ponedeljek zjutraj ob 8:30 iz August F. Svetekovega pogrebnega zavoda na 478 E. 152nd St. ter v cerkev Marije Vnebovzete, potem pa na Calvary pokopališče. — Bodi mu ohranjen blag spomin, preostalih pa naše sozlatje.

Čehi menjavajo vsako noč svoja prenočišča

Bivši češkoslovaški častniki odklanjajo razne državne službe, ki jim jih ponujajo nacisti.

BEOGRAD, 5. januarja. — Tukaj se je izvedelo, da so po zadnjih aretacijah na debelo, ki so jih vršili Nemci v češkoslovaškem protektoratu, pričeli Čehi, ki se boje aretacij, menjavati svoja stanovanja oziroma svoja prenočišča in spe vsako noč drugod.

Antinacistične zarote so dozele med bivšimi češkoslovaškimi častniki, ki so se, kljub temu, da jim Nemci ponujajo razne javne službe, umaknili v vasi in v druge provincialne kraje, kjer netijo med ljudstvom nezadovoljstvo in revolto proti nasilnikom.

Poroča se, da je 1.200 čeških dijakov, ki so jih odvedli Nemci meseca novembra v Nemčijo, zdaj v koncentracijskem taborišču v Oranienburgu.

General Alois Eliash, češki premier, je še vedno v saňatoriju, kamor se je vrnil takoj nato, ko so ga nacisti prisilili, da je po radiu napadel češkoslovaški narodni odbor, ki predstavlja v inozemstvu češkoslovaško vlado. Vendar pa ni bil njegov govor izdaleka tako oster, kakor so nacisti pričakovali.

Zloraba k a toličanov za nacijsko propagando

RIM, 5. januarja. — Vatikanski krogi so zelo nevoljni nad taktiko, s katero zlorablja nacisti katoličane. Nedavno je na primer nemško časopisje objavilo vesto o "katoliškem škofu mesta Hamburga Tugelu", ki je baje "ožigosal Anglijo radi njene krivde za sedanjo vojno."

Z ozirom na monakovski atentat je baje škof Tugel izjavil: "Firat še živi, zato hvalimo Boga, ki je tako čudovito ščitil življenje našega vodje ter ga kakor po čudežu rešil pred satanskim udarcem."

Vatikanske avtoritete pa naznajo, da ni v Hamburgu nobenega katoliškega škofa in še manj škofa z imenom Tugel.

Drugo zanimivo dejstvo, ki se je doznalo danes v Vatikanu, je, da so Nemci v Graudenzu na Poljskem pravkar porušili ondotno katoliško cerkev.

In končno so zvedeli v Vatikanu, da so angleške oblasti v Indiji internirale petnajst misijonarjev nemške narodnosti.

KAJ SE DOGAJA ZA KULISAMI ANGLEŠKE VLADE?

Ostavka angleškega vojnega ministra je izzvala v vsej Angliji buren protest.

NA TEM VAŽNEM MESTU JE BIL LIBERALEC NA-DOMEŠČEN S KONSERVATIVCEM

LONDON, 5. januarja. — Angleški premier Chamberlain je danes nepričakovano reorganiziral svoj kabinet ter odstavil vojnega ministra, energičnega Leslieja Hore-Belisha, o katerem se poroča, da je imel popolnoma drugačne nazore o administraciji armade kakor jih ima angleški generalni štab.

Dalje je odstopil lord Macmillan, minister informacijskega (propagandnega) departamenta, ki je bil zelo kritiziran zaradi načina, kako je izvajal cenzuro nad vojnimi in drugimi vestmi.

Za novega vojnega ministra je bil imenovan Oliver Stanley, predsednik trgovskega odbora in član konservativne stranke, čigar oče je bil vojni minister leta 1916.

Minister informacijskega departamenta pa je postal sir John

Poljski židje so žrtve nezaslišanega nacijskega sadizma

Nacisti na debelo ubijajo Žide, jih prepejajo ter požigajo njihove sinagoge. — Nalagajo jim tudi visoke denarne globe.

LONDON, 5. januarja. — Tukajšnje židovske organizacije so prejelo poročilo o strašnih mukah, katerim so izpostavljeni poljski židje. Posebno trdo postopajo nacisti z židi v sosesčini Lodza. V Zgierz, kjer je bila bogata židovska občina, so vzeli nacisti židov vse tekstilne naprave in trgovine ter jih podražili. Neki žid, po imenu Zisman, je bil živ pokopan, ker se je upiral nacistom, žid Kalynski pa je bil ustreljen, ker se je uprl prisilnemu delu.

Židje ne smejo na ulice pred deseto uro popoldne, in za vse žide je bilo uvedeno prisilno delo. Med delom so židje prisiljeni peti svoje židovske pesmi ter vpiti: "MI, židje, smo krivi sedanje vojne."

Na zapadni fronti grme najtežji francoski topovi

PARIZ, 6. januarja. — Včeraj je bilo porušeni in poškodovanih večje število nemških vasí, ki leže osem do deset milj za bojnimi črtami, ko je otvorila nanje ogenj težka artiljerija z Maginotove črte, ki je ves dan bombardirala koncentracije nacističskih čest.

Obstreljevanje, ki je bilo najtežje izza pričetka vojne, je poglavalo nemške vojake v beg po okolici, kjer so iskali zavetja pred granatami.

Bombardiranje se je pričelo zjutraj na 125 milj dolgi črti, ko so začeli grmeti težki topovi Maginotove linije, katerim so se potem pridružili še mobilni 105 mm topovi.

Dočim so grmeli težki topovi, so francoske pehotne patrulje napadle nemške postojanke, kjer so ubile in ranile večje število nemških vojakov, dočim so nekatere privedle kot svoje ujetnike nazaj v francoske postojanke.

Zaroka

Mr. in Mrs. Anton Leopold iz Madison, Ohio naznanjata, da se je njih hčerka Olga Marie zaročila z Alfredom Pakorski, sinom Mr. in Mrs. Joseph Pakorski iz South Geneva, Ohio. Čestitke.

Trpljenje židov v lublinskem okraju

V lublinskem okraju so naložili vsem židom kolektivno globo 620,000 zlotov v bankovcih in 500,000 zlotov v zlatu, ker so imeli baje tajno radijsko postajo.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

»ENAKOPRAVNOST«

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-5312
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po razpisu v Clevelandu, za celo leto.....\$5.50
 za 6 mesecev.....\$3.00; za 3 mesece.....\$1.50
 Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexiku za celo leto.....\$6.00
 za 6 mesecev.....\$3.50; za 3 mesece.....\$2.00
 Za Zedinjene države za celo leto.....\$4.50
 za 6 mesecev.....\$2.50; za 3 mesece.....\$1.50
 Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države:
 za celo leto.....\$8.00 za 6 mesecev.....\$4.00;

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

KDO IMA DOBIČEK OD VOJNE?

Dočim se razni šovinisti še niso mogli zediniti glede vprašanja, kdo je bil zmagovalac v zadnji vojni, se je pričela že nova vojna. Vprašanje: Kdo je bil zmagovalac v zadnji vojni? — ni zdaj važno, pač pa je zdaj važno vprašanje: Kdo bo zmagovalac v sedanjih vojni, v vojni — našega časa? Ker pa izvaja preteklost gotove posledice na bodočnost, zato bo prav, če se nekoliko pomudimo ob tej preteklosti, ker si s pomočjo njene premitivne lahko ustvarimo sliko bodočnosti.

Zadnja svetovna vojna je odpravila carizem v Rusiji in sultanat v Turčiji. Na podlagi statistik, ki jih je objavila Asociacija zunanje politike Zedinjenih držav, sta Rusija in Turčija zvišali izza svetovne vojne za 500 odstotkov svoje narodno bogastvo. V vseh ostalih deželah pa se je zvišala vsota narodnega dolga; narodno bogastvo, ki so ga prej posedovali večinoma srednji sloji, pa je zdaj v veliki meri koncentrirano v rokah raznih korporacij.

Ljudstvo Zedinjenih držav je doprineslo svoj delež v svetovni vojni s smrtjo 50,510 mladih ljudi, ki so bili ubiti, in s 182,674 ranjenci, da molčimo o tisočih onih, ki so podlegli za posledicami raznih bolezni, katerih so se nalezili v vojni. Toda v času, ko so se ameriški fantje borili in umirali v Evropi, pa je nastalo v Zedinjenih državah 18,000 novih milijonarjev, 69 korporacij pa je za 300 odstotkov zvišalo svoje dobičke. In vse to bogastvo, ki ga je ustvarjalo teh osemnajst tisoč novih milijonarjev v Ameriki, je bilo v Evropi sprti uničevano.

Na podlagi izjave senatorja Georgea Norrisa iz Nevada, se je tretjina farm v Zedinjenih državah izmuznila iz rok farmerjev, ki so obdelovali zemljo, ter je prešla v last velikih korporacij in odsotnih veleposestnikov.

Skupni stroški zadnje svetovne vojne, računani v dolarjih, so narasli do kolosalne vsote 350 milijard dolarjev. Ta denar so plačale mase, bogataši pa so delali dobičke.

Prej omenjena ameriška asociacija je izračunala, da bi se z denarjem, ki je bil izdan za vojno, lahko pridobilo sledeče:

Pet akrov zemlje s \$3,500 vredno hišo za vsako družino v Zedinjenih državah, Kanadi, Veliki Britaniji, Franciji, Nemčiji, Rusiji in Avstraliji.

V vseh mestih imenovanih dežel, katera mesta štejejo nad 200,000 prebivalcev, bi se lahko zgradilo \$10,000,000 vredno univerzo.

V istih mestih prej imenovanih dežel bi se lahko zgradilo pet milijonov dolarjev vredne znanstvene laboratorije.

Petdesetim tisočim učiteljev bi se lahko dalo do smrtne plačo po \$2,500 na leto.

Prav tako do smrtne plačo 50,000 bolničarkam.

Jasno je torej, da v kolikor se tiče Zedinjenih držav vprašanje: kdo je bil zmagovalac v zadnji svetovni vojni, — je prištetih med zmagovalce teh novih osemnajst tisoč milijonarjev, dočim je preprosto ljudstvo izgubilo to, kar je teh 18,000 pridobilo. Da se je isti proces izvršil tudi med preprostim ljudstvom Francije, Nemčije, Anglije in Italije, je razvidno iz kuge brezposelnosti in ekonomske krize, ki se je uveljavila po vsem svetu.

Objektivno gledanje na stvar

Rev. J. M. Trunk, sotrudnik "Amerikanskega Slovenceca," piše v omenjenem listu z dne 27. decembra l. 1939, sledeče:

Da Hitler odobrava ali mora odobravati vsak Stalinov korak, je pri sedanjem "prijateljstvu" povsem naravno. Finski palček je dušil po angleškem naročilu ruskega orjaka, to mora priznati vsak, naj sodi potem o Rusiji tako ali tako. V tem smislu piše tudi Hitlerovo diplomatsko glasilo "Dienst aus Deutschland." Pravi: "Ni mogoče zanikati pravice veselje, kakršna je Sovjetska Unija, da si zagotovi svoj dohod k morju po prijateljskih sporazumih s svojimi sosedami, in si tako zagotovi življenjske interese svoje obrambe."

Vedno bi Hitler ne govoril tako, zdaj nekako mora, in je na pravem. Pest sem ali tja. Samo Leningrad, tri in pol milijonsko mesto, zaklenjeno mesece brez morskega prometa. Kdor vidi pri Stalinu le pest, gleda strastno in gleda pristransko.

UREDNIKOVA POŠTA

Iz Madisona, O.

Madison, Ohio. Tudi jaz vam sporočim nekaj vrstic v vaš cenjeni list Enakopravnost ob božičnih praznikih. Kar mi je znano, prav lepo in pametno smo jih praznovali tukaj v Madisonu. In tudi staro in novo leto smo obhajali v najboljši previdnosti. In kaj nam prinese novo leto, bomo videli v bodočnosti. Kar se tiče sploh mojega praznovanja, bil sem prav vesel, ko sem šel na obisk k našemu dobro znane farmarju Antonu Babiču na Hubbard Rd., Madison, O. Sel sem v pritličje njegove hiše ter takoj zaslišim lepi glas harmonike. Potem petje s harmoniko, prav lepe slovenske pesmi.

To sta bila njegova dva fanta, po imenu Slavček 16 let star, in pa 18 let star Johnie. Nisem verjel, pa sem se šel prepričati o njuni izobraženosti. Da bi znala tako lepo skupaj igrati in pa še zraven v tako lepem tonu slovenske pesmi pet!

Hvala fantje. Prav zadovoljen sem bil pri tej božični zabavi. Rečem pa, lahko so pa tudi ponosni na nje njihovi starši Mr. in Mrs. Ant. Babič, ker imajo tako izobražene sinove.

Pri tem ni čudno, da so skupali za k božičnim praznikom 4 komete dolgo hrenovo korenino, ali 48 inč.

Dalje bral sem v časopisu: čudo prečudno je, da se naši slovenski rodoljubi ne zganejo, da bi pričeli pobirati prispevke za finsko deželo. Naj si bo že na en ali na drugi način. Naj si bo že kakor hoče. Moje mnenje je, in tudi več se jih strinja s tem, da mislijo prvič, vno revščino pobrat skupaj, kolikor jo je še tukaj brez potrebe, ter zložiti vse v zaboje in poslati v Evropo.

In tukaj v Zedinjenih državah pa denar obrždati. Upam, da bi to dosti koristilo vsem nam živim v naši svobodni deželi. Pri tem pa končujem to moje pisanje, in ako boste zadovoljni s temi mojimi vrsticami, vam o priliki še več kaj važnega sporočim.

Pri tem pa želim vsem mojim znancem ter prijateljem veselo in zdravo leto, ki smo ga sedaj nastopili. Tebi pa, cenjeni list, za v bodoče veliko več naročnikov.

Pozdrav vsem skupaj

Frank Colarič

Op. uredništva: Vaš dopis smo zjemoma priobčili, ker sicer priobčujemo samo dopise naših naročnikov. Ker pa vidimo, da simpatizirate z listom, da vam list ugaja, ker mu želite še mnogo več naročnikov, smo dopis priobčili v upanju, da boste tudi vi kmalu v krogu naših novih naročnikov — Pozdrav!

Moji spomini še iz prejšnjega stoletja

Danes je novo leto, toplomer kaže 20 nad ničlo, sobo imam toplo, pa ne samo danes, skozi celo zimo, podnevi in ponoči. Za suhega petdesetletnega samca je to velikega pomena. Lačen nisem, cigarete tudi dovolj. Zato živijo, srečno in veselo novo leto prav vsem.

Vedno čitamo o domotožju in o zgubljeni mladosti, katera se veče ne povrne. Vsak je v tisti mladosti doživljal marsikaj zanimivega in resničnega. Seveda take prigode vsak rad čita, ni utrudljivo in je zdravo za živce.

Na primer, kaj ni to zanimivo, ko vam lahko prav po pravici povem, kje sem bil jaz danes 40 let nazaj, to je 1900 med drugo in tretjo uro popoldne?

Nikjer drugje kakor v Koj-

skem v sosednji farni cerkvi. Pokojni fajmošter Franc Marinič je imel prav pomenljivo pridigo kakor se spodobi ob koncu stoletja.

Ker je bila pridiga uravnana bolj za pomenljivi čas ko si eno stoletje z drugim sežeta v roko, sem precej dobro razumel, tako, da sem potem doma materi bolj razločno razložil, o čem je gospod pridigal.

Veste odnošajev z mojo materjo o neporavnanih računih ni hotelo biti nikoli konca. Predno sem dobil pobotnico, da so ti dolgovi poplačani so se že drugi nabrali.

Stvar je bila taka: takrat smo bili v naši vasi 5 let brez kaplana. Komaj se spominjam, ko je prvi odhajal, da sem ga komaj parkrat videl, pa še v slabih sukni. Ni zamera, dohodkov je bilo malo in mož je zelo rad pil.

Pisal se je Brešan. Potem smo dolgi pet let morali hoditi v cerkev v sosednje vasi, največ v Kojško ali pa v Vedrijan, v farno sv. Martin prav malo, ker je bolj oddaljena.

Ce bi imeli v naši vasi ves čas kaplana, morda ne bi mati od mene zahtevala, da naj povem, o čem je gospod pridigal ali pa bi se znebil te dolžnosti, da bi ji povedal malo v šali mao pla za res. Ja, mama, jaz prav nič ne vem. Če vi ne veste, o čem je gospod pridigal.

Tako pa ker smo morali hoditi v drugo vas v cerkev sem jaz bil trdo prepričan, da moram njeno željo točno spoštovati.

Res, da sem neprestano gledal v pridigarja en čas z zaprtimi, en čas z odprtimi ustni. Seveda gledal sem že in tudi slisal prav dobro, samo razumel nisem in ako bi v cerkvi z rokami ploskali, kakor se navadno ploska drugim govornikom, bi tudi jaz, z izjemo, da bi vselej malo počakal, da bi drugi poprej začeli.

Vse kaj drugega bi bilo, ko bi gospod praviljice pripovedoval. Te so mi pa šle malo bolj v glavo. Oh, kako rad bi pridigo kar celo povezal in domov prinesel.

Kljub temu sem pa le toliko romantičnega življenja doživljal že v prejšnjem stoletju, da bi me še kakšen premožen zavidal.

Anton Simičič

Letna seja

Razposlana so bila pozivna pisma na vsa društva, včlanjena pri izletniških prostorih (Recreation Farm) društev SNPJ v Clevelandu in okolici, v katerih se jih poziva, da izvolijo svoje zastopnike za letno sejo, katera se vrši v S. N. D. na St. Clair Ave 9. januarja, to je drugi torek v mesecu.

V tem pismu se ni specialno povdarjalo, da naj se te letne seje tudi udeležijo društveni uradniki. Kar pa smatramo da je potrebno, da so društveni uradniki, poleg zastopnikov navzoči na tej seji, apeliramo na vse društ. uradnike teh društev, da se gotovo vdeležijo. Ravno tako se apelira na vse, da pridete ob 7 uri tako da se bo prej skončalo in več potrebnih zadev rešilo. Posebno se pričakuje od onih, kateri živijo v bližini, da so točni.

Enako imajo vstop vsi člani in članice, katere zanima ta ustanova, ter lahko prisostvujejo seji. Nam kličemo na svideje.

Za direktorij

J. F. Terbižen, taj.

Oglašajte v —

"Enakopravnosti"

IZ STARE DOMOVINE

Stare korenine

Slovenija je zdrava dežela. Med prebivalstvom, ki šteje nekaj nad milijon oseb, jih je okrog 7,000, ki so 80 in več let stare. Ljubljansko "Jutro" je nedavno predstavilo čitateljem štiri, ki štejejo nad 90 let. Eden teh je Jakob Kidrič v Mestinju pri Lembergu, ki upa 29. junija 1940 dočakati svoj stoti rojstni dan. V vasi Kotlje pri Guštanju živi 91-letni Rok Kolar. V Ptujju živi Marija Štumbergerjeva, ki se je rodila leta 1848. Belo Krajino pa zastopa v visoki starosti 97 let Katarijan Kure v Črnomlju.

Sporazum po pravdi

Dolga pravda med državo in knezom Thurn Taxison zaradi razlaščenja knezovih veleposestev se je končala s sporazumom. Njegova posestva, ki so bila postavljena pod agrarno reformo, segajo vzdolž proge Zagreb-Sušak od Karlovca do Snežnika in obsegajo okoli 20,000 hektarjev gozdov ter 10,000 hektarjev njiv in travnikov. Država bo knezu plačala 35 milijonov dinarjev odškodnine, in sicer pet milijonov takoj, ostalo vsoto pa v teku 8 let. Zemljišča bo država razdelila med prebivalstvo.

Tujski promet

Tujski promet v Sloveniji se je v prvih dveh mesecih vojne znižal. Mnogo gostov je predčasno odpotovalo v svoje domovinske dežele in svoje niso prihajali. V raznih slovenskih letoviščih, kjer je bilo leto prej 3400 gostov iz inozemstva, jih je bilo lani v septembru in oktobru samo 350.

Navijanje cen

Cene nekaterih življenjskih potrebščin v Sloveniji, posebno po mestih, tako naraščajo, da se je nedavno na poziv ljubljanskega župana vršila konferenca zastopnikov avtonomnih mest, ki je ukrepala o ureditvah cen in za sodno postopanje napram brezvestnim spekulantom.

KAJ NAM PREROKUJEJO ZA LETO 1940

Kot je navada v začetku vsakega leta, tako so nas vsakovrstni izvedenci in bistrovidi tudi v prvih dneh leta 1940 obsuli s ploho napovedb, kaj in kako se bodo stvari razvijale na našem planetu tekom prihodnjih dvanajstih mesecev. Biti prerok je težak in nevaležen posel in marsikak modrijan si z njim že opekeli prste, ampak ker so ljudje željni takih reči, se tudi ne zmanjka takih, ki so jim pripravljeno postreči. Poglejmo torej, kaj nam napoveduje za leto eden izmed mnogih prerokov — znani časnikarski komentator Jay Franklin. On prerokuje takole:

Roosevelt bo do aprila držal političarje v dvomu glede svojih namer, tedaj pa bo postalo jasno ko belj dan, da ga Amerika še vedno potrebuje, nakar bo naznanil svojo kandidaturu za tretji termin. Stara demokratska garda se bo temu protivila, toda se bo morala ukloniti. Njegova izvolitev je gotova, in celo radijski pridigar Coughlin se bo znašel v njegovem taboru.

Kar se tiče New Deala, v tem letu priveden in konservativen, potem pa se bo predal liberalnim vetrovom. Ameriško ljudstvo se bo otreslo poraznega razpoloženja zadnjih par let ter bo

zahtevalo, da vlada v Washingtonu nastopi v prilog bolj liberalnih smernic.

Amerika v tem letu ne bo potegnjena v evropsko vojno, za kar se bo imela zahvaliti v prvi vrsti Rooseveltovi diplomaciji, ampak Hooverjevo krilo republikanske stranke ne bo odnehalo s prizadevanji, da usodo Finske izrazi za podžiganje sentimenta v prilog ameriške intervencije.

Rusija bo porazila in okupirala Finsko zgodaj spomladi. Ampak trdovraten finski odpor bo vodil v nevarno domnevo, da se Rusija lahko brez skrbi upornorja, tudi za slučaj napada nanjo. Angleži se bodo hvalili čali vojne na zapadu, ki ima značaj obleganja, in bodo zahtevali podvzetje vojaške ekspedicije proti Rusiji.

Podjarmljenje Finske od strani Rusije izzove od strani Goeringa odpor proti načelnemu sodelovanju med Nemčijo in Rusijo, za katero sta odgovorna Ribbentrop in Hitler, kar pomeni, da da bo omajna notranja edinost nacističnega režima.

Mussolini po še nadalje čepel na plotu, razen če bi Rusija in Nemčija napadli Turčijo ali Balkan. Tudi Japonci bodo nadaljevali z vojno na Kitajskem ter rabili diplomatski priznanost napram Rusiji kot grožnjo proti gospodarskem pritisku od strani Amerike.

Rooseveltovo delo za mir bo zelo popularno med ljudstvom, dokler se s tem ne ustavi vojne in vojnih naročil, ki pomagajo ameriški industriji in farmerjem, da ne delajo izgube.

CIO in AFL utegneta skleniti premirje za toliko časa, da bo Roosevelt zopet izvoljen in da se prepreči uničenje new-dealskega delavskega programa, ampak ni pa misliti, da bi podpisala mir.

Imeli bomo dež, točo, sneg, slano, nevihte, potrese, povodnje, požare, umore, poroke in razporoke. V Zedinjenih državah bo rojenih dva milijona otrok in milijon in pol Amerikancev bo umrlo v letu 1940 — nad 40 tisoč samo v avtomobilskih nesrečah. Farmerji bodo še nadalje rabili vladno pomoč, več milijonov za delo sposobnih ljudi bo brez dela, narodni dolg se bo povečal, in cenjena publika bo posvečala večjo pozornost slikam deklet z lepimi nogami, raznim škandalom in vojninih buletinam na prvi strani časopisov kot pa kolonam kot je ta-le.

Kot razvidno, ima "prerok," katerega smo citirali, tudi malo smisla za humor in ironijo. V teh čudno zmedenih časih je doza take medicine koristna in potrebna. Pomaga namreč, da človek malo lažje nosi težko butarovo življenja.

"Napredek"

CE NE VES, ZDAJ IZVES

da se nahajajo v Pečengu na finskem ozemlju izdatni rudniki niklja, ki so poleg nahajališč v Kanadi in Koledoniji največji rudniki niklja na svetu. Rudniki v Pečengu so last skupine "International Company of Canada" in jih vodijo kanadski inženjerji.

da je šef generalnega štaba finske vojske general Oesch švicarskega porekla;

da je sv. Barbara zaščitnica rudarjev, ki praznujejo nje god 4. decembra, tudi zaščitnica topničarjev;

da so Angleži dovršili propagandni film za svoje letalstvo. Predvajajo ga pod naslovom "Levu rasejo krila";

da je stacioniranih v Litvi deset tisoč ruskih vojakov v štirih garnizijah;

ŠKRAT

Ermete Zacconi, veliki janski traged pripoveduje jim prijateljem rad zgodbe davnih let, ko je kot mladenič potoval iz kraja, da bi nastopal v svoj najljubših vlogah, zlasti kot meo. Nekega dne je pešachi deželni cesti, ko je pripeljal njim voznik, ga sočutno pogledal in dejal:

"Ali si ti Romeo?"

"Sem," je odgovoril voznik.

"Potem sedi na voz, da te Julija prej mogla objeti," je kel voznik.

"Jaz vas bom že naučil, se dvori moji hčeri!"

"Kaj res hočete to? Če se stvar posreči, vam bom neskončno hvaležen. Doslej namreč svojo spretnostjo nisem niti manj uspel."

"Ne kapljice ne pokusi pravi snubec."

"O!" odvrne oče njegove ljence.

"Tudi ne kadim!"

"Im."

"Ne kvartam!"

"Lej, lej!"

"Solidno živim in zvečer grem nikamor."

"Tudi to!"

"Ali mi daste hčer za zeno?"

"Ne!"

"Zakaj ne?"

"Zato, ker nočem, da bi moja žena zmeraj dajala vaš vzgled!"

Svedski kralj Gustav Adolf na Saškem napletel nekoč nastorja, ki je hotel baš stopiti konja. Dejal mu je:

"Mislim, da je v svetem pismu zapisano: 'Pojdite v svet in digujte — vi pa hočete jahati!'"

Pastor pa je sveto pismo znal prav tako dobro, kot kralj, in je odgovoril:

"V svetem pismu stoji tudi pisano: Glejte, kako odidele"

da imajo v vseh večjih gi zijskih mestih Nemčije ter holandskega jezika;

da je francoska vlada spre sklep o posebnem obdavi vseh, ki iz kakršnegakoli vzro ne služijo pri vojakah.

da je finska vlada ukazala gasiti svetilke, ki rabijo ladje pri plovi v pristaniščih Viborga;

da je bila žena ruskega kesarja Molotova, doslej komiska za ribarstvo, postavljena razpoloženje.

SODOBEN LETALSKI SPAD

Angleški listi poročajo o matičnem spodu nekega nemškega letala s tremi britskimi talci nad Francijo. Angleži nemškemu letalu kmalu po četku bitke uničili enega iz obeh motorjev. Dva izmed ških letalcev sta takoj odskočila s padali, med tem je markiral popolno nesposobnost svojega letala za boj in se sam delal mrtvega ali vsaj te ranjenega.

Ko je eden izmed anglejskih strojev, ki je opazoval Nemce neposredne bližine, zletel na je ta nenadno začel streljati. Angleža in ga sestrelil. Sled tem se je spustil na tla in vdal.

JOHN KNITTEL:

35

LJUBEZEN IN ZLOČIN

ROMAN

Dolgo časa ju je obdajal globok nočni molk in v tišini so se stapljale njune misli v rahlo ubranost.

Nenadoma je Tereza vstala. "Pojdi, Gottfried, iti morava!" Ko sta se bližala Gamhofu, jo je Gottfried objel.

"Poglej me zdaj," je rekla. "Zdaj me pogledaj! Ali ne vidiš v mojih očeh? Jezus, Jezus! Vsak človek lahko vidi! Ne vem, kako naj skrijem."

"Ničesar se ne bojim!" je dejal Gottfried. "Zdaj vendar živim! Končno — končno..." Preden sta se približala hiši, sta se ločila.

Vzburkana po svoji mladosti, opojena čarovne moči svojih čutov sta se Tereza in Gottfried brezglavo predala ognju. Najprej sta bila docela oslepljena po navalu svojih čustev. Nevarnost, ki ju je stalno ogroževala, zaviest nenavadnosti, nezakonitost njune omame, vse to je le ojačevalo silnost njune strasti. Pričelo je bila glavni ključ do vrat njune ljubezni in vrata so vrata zdaj povsod odpirala. Zdelo se je, kakor da je stara gosposka na Gamhofu zgrajena na lašč za skrivne ljubimce.

Tam je bila temna predsoba, kjer so štrlele stare, rezljane omarice iz sten, v zgornjem nadstropju je bil majhen hodnik, ki ga je Tereza pred davnim časom opremila na obeh koncih s težkimi zavesami, tu je bila njena soba, ki si jo zapustil lahko skozi mala hrastova vrata na hodnik, bila je kopalnica s predsobo, polno metel in drugega orodja, tu je bil kletni obok z mnogimi globokimi vdolbinami, bilo je veliko podstrežje pod ogromno streho, kjer so ločile lesene pregraje oddelek od oddelka, tu je bila shramba — skratka, neštivilno kotičkov, kjer sta dva zaljubljenca mlada človeka lahko preživljala nadvse vesele trenutke, ne da bi se morala bati nevarnosti nenadnega odkritja.

Tereza je neprestano oprezala za nevarnostmi, ki so prezale. Skrb ji je poostrela čute. Celo v ljubezenskih zamaknjenjih je neprestano prisluškovala v daljavo in ob najmanjšem sumu se je ostro okrenila, zenice v njenih očeh so se zožile, dih ji je zastajal in zastajalo ji je bitje srca. "Kaj je bilo to? Pst!" — "Nič! To je spodaj. Ali ne moreš preprečiti, da ti ne bi srce tako ropotalo?"

Ničelno se z Gottfriedom nikdar sestala, ne da bi se prepričala, da je možno ubežati, če bi ju slučajno presenetili. Medtem ko je bil Gottfried dan za dnem burnejši, je Tereza ohranila oblast nad seboj.

Krava naprodaj

Proda se dobra molzna krava, Jersey pasme, radi boleznim v družini. — Vpraša se na 25511 Chardon Rd.

L. R. Miller Coal Co.

1007 East 61st St. Quality coal anytime and anywhere. E Ndicott 1032

"Ne, Gottfried! Tega še ne smeš storiti. Ne smeš!"

Bliiskajoče oči, tresoči se udi, poljubi, dozoreli v polnem mladostnem solncu.

"Bodi miren, Gottfried! Tako — zdaj pojdiva spat. Res, morava se obvladati. Tega ne bi smela prenašati dlje. Po vsem telesu se tresem."

"Vem, vem, toda ne morem pomagati. Terezika, ti si moje življenje! Ti si bila moja od prvega trenutka, ko sem te ugledal."

"In pazi se!" je pristavila šepetaje. "Bodi previden, če me pogledaš. Verjemi, ti si nepreviden. Pregosto izgovarjaš moje ime. Pazi se Matilde! Nemara izgleda neumna, toda oči ima kakor ris. Tako — no! Dejaj zdaj."

Njeni zobje so se priželi na njegove ustnice.

"Tako — zdaj pojdem dol, ti pa stečeš gor in ostaneš zgoraj najmanj eno uro. Medtem bom šla jaz v vas. Ali me razumeš, ljubček? Ko bo prišel stari domov, bo vprašal, kje si bil ves čas. Vsakokrat vpraša."

Tereza je zapustila temni kotiček za stensko omaro in pohitela v svojo sobo, da bi se pogledala v zrcalu. Kmalu je mrmraje prepevala po stopnicah navzdol in Gottfried je slišal nato, kako se glasno pogovarja.

Ošel je v svojo sobo in se sedel na stol — nezadovoljen in vendar naskrivaj neizmerno vesel. Časa ni več čutil in spričo neizmernega in pogubonosnega paradiza, katerega vrata so se pred njim na široko odprla, se je ves svet zrušil v nič. Zavedal se je, da je odvrzel daleč proč vse moralne pojme, ki so si jih izmislili ljudje. Končno, končno se je vendar dvignil visoko nad močvirje, iz katerega motnih globin so filozofi črpali ideje o vseh razprtijah in problemih, ki so divjali v človeških prsah. — Zdelo se mu je, da je ob Terezini strani bogu podoben srečen, prost vsakega moralnega pritiska, brez vsakega ponižujočega obzira do soljudi ali do onega posebnega sobitja, ki je bil slučajno njegov oče.

Ne, otresel se je vseh običajnih slabosti in čustev, ki zasajujejo vsakdanjega človeka, bil je torej večji od tega. Zdaj je le premišljal, če bo pač lahko užil popolno srečo, preden se bo končalo njegovo življenje v tej norišnici, ki ji ljudje pravijo živ-

VABILO

NA BANKET OB 15-LETNICI TRGOVANJA katerega priredi

RUDY NOVAK

prodajalec svežega sadja in sočivja po ulicah. Servirala se bo fina kokošja večerja in dobra kapljica. Za ples bo igral Hojer, pd. Ribenčan. Vstopnice so že v razprodaji, dobe se tudi na njegovem domu, 3552 East 80th St. Cena \$1.00. Pričetek ob 7:30 zvečer.

DELNIŠKA SEJA

Tiskovne družbe "ENAKOPRAVNOST", The American Jugoslav Ptg. & Pub. Co. se vrši v petek 19. januarja, 1940 v dvorani št. 3 v starem poslopju v Slov. nar. domu, 6409 St. Clair Ave. Pričetek točno ob 7:30 zvečer. Delničarji so vljudno vabljeni, da se polnoštevno udeležijo in so točni.

Ludvik Medvesek, tajnik

ljenje, ali če bo moral gledati, kako je šel kelih veselja mimo njegovih ustnic. To vse je zavilelo od Tereze.

Medtem ko je Gottfried na tak način preživljal v navdušenju blaženo uro, je Tereza premišljala nekatera praktična vprašanja.

Bila je brezupno zaljubljena ženska.

Imela je moža, ki je bil ovira, da, zelo trdna ovira, ko so zakoni prirode vedno silneje in silneje razganjali njena prsa.

Medtem ko je korakala v vas, je preudarjala, da bi bilo bolje in manj nevarno obiti to oviro, kakor pa zavzeti jo s silo. Stopala je kakor na peresih, podoba ženskega zdravja in ženske dražesti, polti, kakor da si je izposodila svoje barve od najčistejših stvari na zemlji, ustnic, ki so se žejno in nehotе krožile za tisočermi novimi poljubi. "Da", si je mislila, "ako bi le trajalo večno! Ni zaupala življenju.

Gospodarstvo je tisto leto uspevalo posebno dobro. Tako da Anton Jakob sploh ni prišel do sape. Z zaupanjem je zrl v bodočnost. Tu pa tam se ga je polastil čuden nemir, njegovega duha se je lotil skriven strah in takrat je sumničl vse stvari in vso svojo okolico.

Neko noč je sanjal, da je obkrožal njegovo posteljo roj črnih krokarjev in nazadnje sedel na njegova prsa. Ker ga je tlačila mora, je glasno kričal in njegovi kriki so privabili Terezo iz njene sobe.

"Deklica!" je dejal ves prepoten. "Nekaj strašnega se mi je sanjalo. Ostani pri meni."

Upihnila je svečo in ostala. Z bednim srcem je plačevala za ime gospe Mullerjeve. Ne, ni bilo več plačilo, bila je žrtev, ki jo je morala doprinesti Gottfriedu. "Ko bi bil ta človek vsaj že mrtev!" je premišljevala to noč, njena lica so žarela besnosti in vse njeno telo je trepetalo kljub gorkoti v postelji.

Naslednjega dne se je izogibala Gottfrieda. Ostala je v svoji sobi in sporočila, da ji ni dobro.

Nekoliko kasneje je slišala, da je odšel Gottfried iz hiše in gledala je za njim, kako je korakal preko polja proti vasi. Anton Jakob je bil na enem izmed dvorišč in se pogovarjal z arhitektom o gradnji skednja. Tereza je šla v Gottfriedovo sobo.

Na mizi je pustil kup papirjev in vsa tla so bila posejana s časopisi. Sedla je na stol. Preko naslonjala je visel njegov suknič. Zdaj se je spomnila, da je odšel le v svojem flanelastem jopiču. Naslonila je nos na njegov suknič, iz njegovih gub je uhal on dočela osebnih duh, ki ga je imel med vsemi ljudmi le on sam. Potem je preiskala njegove žepe in našla listnico. Izvlekla jo je in pogledala v vsak posemezen predal.

Opazila je droben zavitek svilenega papirja. Nenadoma, jo je zaskalelo. Kaj pa če najde zdaj koder las in morda celo svetlih las! Sum je bil dovolj močan, da je sklenila drobnih zavitek natančneje preiskati. Izvlekla ga je in ga skrbno razvila. Tu pa je zagledala majhen kupček belega, nedolžnega prahu; četudi je bil videti ta prah nedolžen, se je ob pogledu nanj lotila nenadna bojazan. Domislila se je one noči, ko je Gottfried govoril o škorpjonu.

Spet se je spomnila, kako se je pobožal po prsnem žepu, skoraj tako ljubeznivo, kakor je potem mnogokrat pobožal njena prsa. To je torej bilo! Hm!

Ze neprestano, od one noči, bi bila strašansko rada zvedela, kaj je tičalo za to skrivnostjo. Toda nikdar ni vprašala o tem. Kaj je bilo? Pomočila je konec prsta v prah in ga pozorno opazovala. Nato je pihnila in prah je zletel. Ostalo je le par drobnih, skoraj nevidnih praškov, ki jih je obilnila z jezikom.

Ta stvar ni imela nobenega okusa. Kljub temu pa je obsedela za trenutek v trepetu in strahu in srce ji je močno bilo. Prah je spet zavila in ga shranila pri sebi. Nato je potisnila listnico nazaj v suknič in odšla iz sobe. Čemu je bila nenadoma tako osobi in sporočila, da ji ni dobro.

moget biti prašek! V nenadnem strahu je stekla v svojo sobo, izpila kozarec vode s primešanim milom, si potisnila prste v grlo in vse izbljuvala. Potem je bledda kakor kreda sedla k odprtemu oknu. Naj se le zgodi karkoli, vseeno ji je bilo. Nihče ne bo vedel, da se je zastrupila. Skratka, ne bo je več. In to bi bila nemara najboljša rešitev iz vse te zmede. Plašno je čakala, toda zgodilo se ni nič.

Kakor po navadi je večerjala in šla v posteljo. Vrata je zaklenila. In potem je začela prebirati v leksikonu pod značko "strup". Toliko strupov je bilo tu! Sveta nebesa! Saj bi morala tedne in tedne študirati, da bi predelala vse to! Do takrat bi bila že davno mrtva. Vsekakor pa je čutila rahlo notranjo bolečino, kó da jo lahko žge...

Odložila je leksikon, ugasnila luč in zaprla oči. Svetli, rumeni obroči so pesali sem in tja pred njenimi zaprtimi očmi. Glava jo je bolela. Prižgala je luč. Občutek slabosti se je je loteval. Glava ji je padla nazaj na blazino. V nenadnem strahu je hotela klicati na pomoč, toda nobenega glasu ni bilo preko njenih ustnic. Nato je skočila iz postelje. Ne, zaužila je le par drobcov, in si še enkrat ogledala prašek, drugega nič. Gotovo ne dovolj, da bi se zastrupila! Odprla je predal in skrila zavojček v najbolj oddaljen kotiček pod svoje perilo. Potem je zlezla drgetaje nazaj v posteljo.

Cez nekoliko časa je spet vstala, izpila kozarec vode in spet legla. Malo kasneje je zaspala.

Anton Jakob se je peljal na

V blag spomin

tretje obletnice smrti naše ljubljene hčerke in sestre ANNE STANOVNIK

ki je preminula 6. januarja, 1937.

Zalujoči ostali starši, brata in sestra

Direktorij Slovenskega del. doma

15335 Waterloo Rd., Cleveland, Ohio

Naznanja, da se vrši redna delniška seja Slov. delavskega doma v PETEK, DNE 26. JAN., 1940.

Pričetek ob 8. uri zvečer v avditoriju SDD.

Direktorij Slov. del. doma

V BLAG SPOMIN

ob prvi obletnici, kar je umrl moj ljubljeni soprog in oče

FRANK PIŽMOHT

PREMINUL JE 7. JANUARJA, 1939

O usoda, ti življenje vse prehitro zagreniš! Radost srečno nam v trpljenje kar naenkrat spremeniš.

Prvo leto, dolga doba — ravnokar potekla je. Težka bila je ločitev, tužno bilo je srce.

Spavaj mirno v črni zemlji, naj ti bude blag spomin! Zlato sonce na grob ti sijaj. Tvoj duh med nami še živi.

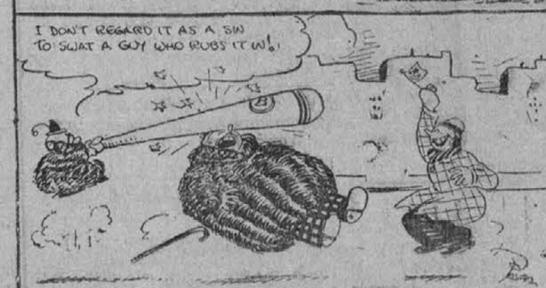
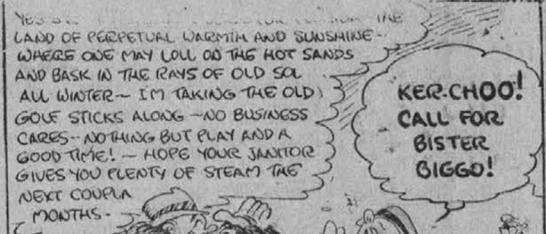
Zalujoča soproga

Jennie

Otroci

Jennie, Anna, Ida in sin Frank.

"CALL FOR MR. BINGO"

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., Henderson 5311 - 5312

OVER 300 HELP CELEBRATE I-L'S "GREATEST CARNIVAL NIGHT"

Spartans, Serbians, and Lithians Win; Acts, Music and Dancing Featured on Program; Crowd Makes "Greatest Carnival Night" Best Inter-Lodge Affair in Years; St. Paul-Serbian Tilt Steals Cage Show.

A crowd of over three hundred fans made the Inter-Lodge League's "Greatest Carnival Night" program, last Wednesday night at the St. Clair Recreation Center gymnasium, the most successful affair that the I-L has held in the past two years. Featured on the card were the usual three I-L basketball games, a couple of song-stresses, music and dancing.

The SSPZ Spartans, leaders of the league, assured themselves of ending up in the first place position, regardless of the outcome of their remaining games, by trouncing the Cleveland Workers, of the SDZ, 24 to 8. The victory gave the Spartans a three game lead over the second place teams, and with only two more games to played, the SSPZ men are sure of a place in the finals.

The Lithuanians after threatening to win for the past three weeks, finally turned the trick by scoring a decisive 21 to 18 victory over the C. F. U. Zumberaks. The long awaited triumph broke up the bottom rung tie between the CFU five and the Athletics.

Led by Joe Yanchar, the St. Lazar Serbians outbattled the scrappy St. Paul Croatians 30 to 22 in what turned out to be the best tilt of the evening.

After the cage program, the fans received a real treat by hearing the accordion duet of Johnny Pecon, maestro of the accordion and his friend; the vocal renditions of Mona and Minnie Kuldich; and the young pianist, Mathew Lukach, who amazed the crowd with his brilliant piano offerings.

Following the floor show, maestro Johnny Pecon, offered a great deal of variety for the dancing fans.

Liths 21, Zumberaks 18

The Lith and Zumberaks battled "tooth and nail" to bag this tilt. Taking the lead from the start, the Croatians were on top, 6-4, during the first period, but dropped behind in the early minutes of the second quarter. After that, the Liths held the advantage all the way, but the Zumberaks lingered dangerously close to the final gun. From all appearances, it now seems as though the Zumberaks will be the team to be automatically dropped from competition in the semi-final play-offs.

Under the new playoff ruling in the Inter-Lodge this year, only one team will be barred from the semi-finals. The last place team will be automatically out while the first place team will stand by for the finals. The other four teams will enter into a one game and out elimination series to pick the semifinalist, who, in turn, will meet the league leaders in a best out of three championship series.

Spartans 24, Cleve. Workers 8

The SSPZ Spartans again demonstrated their absolute superiority in the league by whipping the Cleveland Workers 24 to 8 in a one sided scrap. Taking a 16 to 4 lead at the half, the SSPZ quintet never gave the SDZ five a chance. Outpassed, outrun, and completely outplayed, the Workers were held to only two baskets in the second half, while the blue and gold ran the score up to 23 at the third quarter rest. Both teams resorted to rough and tumble tactics and committed a total of twenty-four personal fouls and one technical foul between them.

Serbs 30, St. Pauls 22

In the feature mixup of the evening, the St. Lazar Serbians, led by Joe Yanchar, with his 12 markers, led the assault on the Croats in the "nip and tuck" battle which prevailed during the entire 32 minutes of action. It was anybody's game up to the last three minutes of play when the Serbs gained a fair lead, and then succeeded in bottling up the Saints' offense.

INTER-LODGE SCHEDULE

Wed., Jan. 10

7:15—Cleveland Workers vs Zumberaks.
8:00—Liths vs Serbs.
8:45—Spartans vs St. Pauls.

I-L STANDINGS

Team	GP	W	L	Pct.
Spartans	8	8	0	1.000
St. Pauls	8	5	3	.625
Serbians	8	5	3	.625
Cle. Workers	8	3	5	.375
Liths	8	2	6	.250
Zumberaks	8	1	7	.125

To Appear at Arena

SONJA HENIE

Glamorous Sonja Henie, the world's greatest figure skater and many times Olympic champion, who created the new type of Hollywood ice revue to thrill millions, makes her farewell appearance in Cleveland at a limited engagement of five nights at the Cleveland Arena on Tuesday, January 9, thru Saturday, January 13.

Her all-new show, which has just had its premiere in Houston, Texas, will visit only ten cities, and Cleveland is one because of the huge seating capacity and perfect accommodations of the Arena, 3700 Euclid Avenue.

The company is bigger than ever before, and better than ever before, according to the critics who have sent rave notices north and east. There are 160 Hollywood beauties and championship stars in the show, which takes a full two and a half hours and for which the costumes cost \$160,000.

Many of the numbers are costumed with strobolite effects such as were used by Billy Rose in the Aquacade at the Great Lakes Exposition, and later in New York.

For the first time an ice revue will have its own music, written by the hit song writers of Tin Pan Alley and Hollywood.

The great finale is "The Wizard of Oz" on ice, with a towering spiral slide reaching toward the roof of the Arena.

Prices will not be increased for this farewell tour, and seats are now available at the Arena, 3700 Euclid Avenue, Cleveland.

Psychology in Everyday Life

Are you interested in self-improvement? Many people find books of practical psychology a great aid in their everyday thinking and living. Memorial Branch Library has many titles of books which have practical applications. For instance there are the following:

About Ourselves, Overstreet; More Power to You!, Pitkin; Making Our Minds Behave, Walsh; Managing Yourself, Wright; Art of Being a Person, Wells; Psychology of Making Life Interesting, White; How to Develop Personal Power, Carlson; Finding Yourself in Your Work, Hepner; Making the Most of Your Life, Morgan; Build Your Own Future, Seabury; Strategy in Handling People, Webb; Reading the Price Tags of Life, Wischart.

ENAKOPRAVNOST

6231 St. Clair Avenue
Henderson 5311 - 5312

ENGLISH SECTION

STAN ZORC, Editor

Carries All Official News of Inter-Lodge League

JANUARY 6, 1940.

SPORTS BRIEFS

Word comes to us through Edward Fink, secretary of the Raymond Athletic Club that Joseph Raymond Poznik, Slovene weight lifter hailing from the Collinwood district and holding the title of State Champion in 1937, walked away with similar honors a short time ago by winning the State Weightlifting Crown for 1939. Incidentally, Poznik did not compete in the lifting events in 1938.

Frank Doljak, former American League ball player with the Detroit Tigers, and probably the only Slovene to play in a World Series, is working out at the St. Clair Center in preparation for the coming baseball season when he will again play professional baseball.

The excellent work of Al Milnar, Cleveland Indian hurler, last year, has merited him an increase in salary for the coming year. Al has already signed his contract for 1940.

Many former Inter-Lodge League basketball stars are now playing in the Greater Cleveland League class. Among them are: Mel Riebe, Leo Olszewski, Johnny Malokas, and Vito Kubilus, all with Chase Brass; Bill O'Braitis, Jack Krocker, Ed Chojnoski, and Mike Palevich, with the Blepp-Coombs; Vito Justin and Joe Dudek, with the Nickle Plate Grilles, who are tied with May's for first place.

Stockholders Meeting

The Slovene National Home on East 65th and St. Clair announces that it will hold its annual stockholders' meeting on Thursday, January 11, in the lower hall of the building.

At each annual meeting, seven directors are chosen to the board of directors of the SND. Among the 21 directors now on the board, three represent the younger generation. The three being H. Martin Antonic, Vatro J. Grill, and Charles Koman. Koman was just recently elected to the secretaryship of the Club of Lodges of the National Home. Joseph Skuk was elected president; Frank Oglar, vice-president and Leo Kushlan the attorney, treasurer.

The National Home extends an entire block from East 64th street to 65th street and contains a number of stores, business men's offices, clubrooms, a huge auditorium, which is used either as a dance hall or a drama theatre and a large annex. Our Slovene Nat'l Home is the largest Slovene National Home in the country having a seating capacity of 1,033.

Barons Face Indianapolis

Speed is the slogan coach Bill Cook is passing along to his hockey Barons this week for the local icers must face the flying Indianapolis Capitals again Saturday night at the Arena.

A trick of the schedule brings the Hoosiers here for their third game on Arena ice and the sixth meeting between the two clubs since the start of the season.

And the Barons are still looking for victory No. 1 against coach Herbie Lewis and his league newcomers who are riding high, wide and handsome at the top of the standings. The best the Barons have been able to gain in five previous games with the Caps was a 1-1 tie.

Saturday's tussle is the last home game of the Barons for eight days. During that time the Cleveland icers open an important road trip which carries them to New Haven, Springfield, Hershey and Pittsburgh before they return to the Arena on Sunday, Jan. 14, to meet the Pittsburgh Hornets.

The game Saturday night also will continue the feud between Cleveland's Freddie Robertson and Herbie Lewis of the Capitals. These two players collided in the last game between the teams and fought with fists and sticks in such a thorough manner that the referee chased both of the culprits to the sideline for the remainder of the game.

The Arena announces it will be very glad to mail out a schedule of the remaining games of the Cleveland Barons to any hockey fans who have not yet received one. Mail your request to the Publicity Office, The Arena, Cleveland, Ohio.

Cleveland Philharmonic Gives Concert

The Cleveland Philharmonic Orchestra will present another concert on Saturday, January 20 in the auditorium of the Euclid Avenue Temple, located at East 82nd and Euclid Ave. The concert will be under the direction of F. Karl Grossman.

The Cleveland Philharmonic Orchestra is known for its ability to play good symphonic arrangements. In its fold are included two well known Slovene musicians, namely, the Slejko brothers, who have in the past held a concert of their own in the Slovene Workmen's Home, Waterloo road. This fact in itself stresses the quality of musicians in the concert orchestra.

Through the efforts of the Enakopravnost it has been possible to obtain special, low-priced tickets for all Slovene music lovers. Tickets priced at 75c can be secured for the small sum of 50c and those which regularly sell for 50c can be obtained for 35c at the offices of the Enakopravnost.

We urge all interested in concert music to take advantage of the special offer given thru the courtesy of the Enakopravnost.

Takes Oath

Edward Kovacic, former I-L baseball umpire and sports celebrity, was sworn into the City Council, Monday, January 1, where he will serve for a period of two years.

Anton Vehovec, councilman in the 32nd Ward, is up to his usual form in getting things completed. So anxious was he that his ward should have ice skating rinks, that he arranged for two hundred feet of hose through the courtesy of the fire department, and with the aid of several willing youngsters, Mr. Vehovec made up a skating rink which proved to be a luxury, as well as a delight to the skaters.

Engagement

Mr. and Mrs. Anton Leopold, of Madison, Ohio, wish to announce the engagement of their daughter Olga Marie to Mr. Alfred Pakorski, son of Mr. and Mrs. Joseph Pakorski of South Geneva, Ohio.

The couple were engaged on Christmas eve.

On Slovene Program

Pauline and Gaye Sezun, of Waterloo road, will sing on the Slovene Radio Program this Sunday, January 7, at 1:00 p. m. over Station WGAR. The director and announcer of the program is Mr. Heinie Martin Antonic.

SHORT SHORT STORY

THIS WEEK

By Louis Jartz.

A crash—boom! The bugle sounds and here I find myself on the front line trenches. War! Horrors! The Finns chase the Reds all the way to Moscow! Another regiment of ill-clad Russians found frozen by a roving reporter. There goes the Finnish ski patrol rushing to cut off the Murmansk railroad with their machine guns firing away at the invaders. Rat-tat-tat. Bing! The bugle again sounds and the retreating Russians fall by the way; every bullet fired by the Finns finds its mark and another Red is dead. Yelling and the sound of bugles again! Then—I woke up. The noise dinned in the hall-way; but fortunately it did not bear my nightmare out as it was only an "ofraht" arranged by Joe Durn and John Filipic on the occasion of Milan Medvesek's birthday. And the only casualty was one milk bottle.

Befka was rather voluble the other day. "I was so gol-danged mad," she claimed. It all developed when she talked to some acquaintance of hers who claimed that other people living in other countries are dumb.

She told this party that we're also dumb here. "Now look!" she exclaimed, "Other countries have some valid reasons for having their people go hungry; but we have none. Yet, many of our people have not enough to eat, and they're in need of debt-ridden homes. We've simply got too much, and that seems to be the main reason that our young people haven't got a chance to a job. I was so gol-danged mad! "I don't claim much for myself; but I would like to trade brains with this person. I feel that I could take an active interest in improving them; but I'm afraid that he would ruin mine."

We wish that someone would have told the American people not to behave like ostriches sooner than not, since it is rather late in the day. Way back when first Japan invaded Manchuria was the time for action. That was the time for the statesmen of the world to get together and put out the spark of aggression; but then there was hedging and claims that what happens in China does not affect anybody else. Then there arose the defeat of Austrian democracy. Then came Ethiopia. Then came Spain. Then came Albania. Then the island of democracy, Czechoslovakia was gobbled up by Hitler. But no, the muddling statesmen of the world had to wait until a first class war would be arranged; and now at this late hour we will witness the decimation of the youth of the world, and from their decaying bodies on no-man's land will rise plagues which will affect even the ostriches. And the creature called man has the effrontery to call himself Christian and civilized. Happy New Year!

Third Anniversary Dance

The Frances Rupert Cadets are sponsoring a dance this evening at the Slovene Society Home situated on Reher Ave. Johnny Pecon, our ever-popular maestro, and his syncopaters will participate in helping to make your evening a complete success. The dancing will begin at 8:00 p. m. and continue throughout the evening until 1:00 a. m.

Everyone is invited to attend this frolic of the year and the admission is only thirty cents.

Napredne Slovenke Dance

The Napredne Slovenke of 137 SNPJ, are sponsoring an "Orange Dance" tonight at the Slovene National Home. Everyone is cordially invited to dance to the syncopating rhythm of Frankie Yankovich's orchestra. All those attending the Orange Dance will be guaranteed a perfect evening. Now, come on, let's all join the crowd of merriment!

The admission is only thirty cents.

Notice to Contributors: Please make sure that all copy is in the editor's hands by Wednesday of each week.

BUKOVNIK'S

Photographic Studio
762 EAST 185th ST.
KENmore 1166

Here And There

By Elsie Desmond

It was rather late when I awoke Monday morning, January 1, 1940, for everything appeared to be rather dull and monotonous in the vicinity.

Perhaps you are wondering why? Well, I'll tell you! The majority were still celebrating while, on the other hand, the remaining were trying to recuperate.

Incidentally, yours truly awaited the arrival of the New Year at the Slovene Workmen's Home situated on Waterloo Rd., the occasion being a dance sponsored by the Jadran Singing Society including the diversified rhythms of Kristoff's orchestra and that of Vadnals.

Names make news, so here are a few of the participants in the merriment; Barney Goryane's a regular Dan Juan; Geo. Loncar and Ed Setina celebrating Ed's birthday. (Congratulations, Ed!) Tommy wearing that smile all through the evening. (Why, Tommy?) Olga Markum, member of Jadran, looking lovely in her formal; young Emma Blum being kissed somewhat after midnight; Eleanor Ster enjoying herself with Ray Stupica. (Incidentally, they're neighbors); Milly Kramer with her hair beautifully arranged; Agnes Godec, Milly Kovacic, Miss Yapel, and Milly Rottar arriving at the dance a little before midnight; Jennie Modie and Mary Drugovich being also at the dance; Andy Artel dancing with Ester Zupanc; Sylvia Lisjack, as popular as Betty Coed, not missing out on any of the dances; Lud Smerdel dancing; Johnnie Sterlekar kissing a few girls. Jo Klein looking lovely in her formal; Mrs. Kristoff in her beautiful formal; Al of Euclid and Andy of Collinwood reclining instead of dancing as they formerly used to; Tumbrey boys being at the dance; Mr. Jack Nagel, director of Slovan and various other clubs, dancing; Sally Hrvatin jitters; Hank Sinkovich dancing even though his ankle was sprained; meeting Myra Gombac of Akron; the Sizzler's Club making an unexplainable trip to Akron on Dec. 29th; thereby causing much inquiry; meeting Johnny Vadnal and obtaining a treat. (Thanks, Johnny!); Valaria Vadnal and Tony Fortune being together a great deal; Steffie Branisel being missed; and the whole affair turning out to be a tremendous success.

Mr. and Mrs. Andy Poklar of Collinwood, celebrated the New Year at their residence with the company of a few rather intimate friends; namely: Mr. and Mrs. Kratic; Mr. and Mrs. Iskra; Mr. and Mrs. Anthony Hrvatin; Mr. and Mrs. Mike Poklar; Mr. and Mrs. Anton Prime; Mr. and Mrs. Segulin; Mr. and Mrs. Stokel; Mr. Vince Segulin and his lady friend. Quite early Monday morning, a few of the Euclid boys, just arriving home from their huge party, stopped at Kozar's cafe on East 200 street. The explanation being that a bit of money was left over from the party, so the boys bought everything from Bromo-Seltzer to cigars and candy.

Ho Hum! Well, I guess, we all enjoyed ourselves on New Year's Eve, although New Year's Day found many of the merrymakers (shall we say?) "feeling low."

Oh, yes, before I forget! Here are a few important items to remember; one, the Third Anniversary Dance sponsored by the Frances Rupert Cadets, which is being held tonight; and two, the dance sponsored by the Adria Singing Society on January 13, 1940 at the Slovene Society Home. Lou Trebar and his orchestra will render their talents in making your toes tingle with the urge to dance.

I wish to thank all the people for their generous Christmas and New Year's greetings. Every bit of remembrance was appreciated.

BEROS STUDIO

for fine Photographs
6116 St. Clair Ave.
NEW - MODERN - SPACIOUS
Every Convenience
OPEN SUNDAYS 11-4 p.m.
Tel. ENdicott 0670

Sight-Seeing

In celebrating the departure of grandfather '39 and the arrival of baby '40 at the Jadran New Year's Eve Dance, there seemed to be a steady trek to the ticket booth despite the fact that an air of "devil-may-care" prevailed. However, we were certain not to overlook anything concerning the success of the occasion.

Getting a general view of the crowd, many facts can be revealed such as: the Prudic and Sanabor families were well represented; John Dacar, Jadran's new president, was busy all evening; Frank Bittenc and his bride were having a private tete-a-tete. (Yes, love certainly is grand. Hats off to Mr. Cupid! The Bittenc twins and Ann Revere, all brides-to-be, were simply ravishing in their blue attire; Steffie Muster, gowned in peach chiffon, seemed to be enjoying the evening too; Fay Bohinc, looking lovelier than ever in her blue chiffon gown, appeared to be quite occupied. (No wonder the mistletoe was being used constantly); Joe Dovgan, the proud owner of a mouse trap given to him by Mrs. Ann Prime, was promenading the ballroom in order to give everyone the complete satisfaction of seeing his reward; Charles Gorjup and George Marolt were continuously muttering and sputtering. (Never mind, boys, you still are the best bartenders within miles.) Miss Desmond, a charming young lady, was also present and will, indubitably, report the doings of the younger set.

At the close of the dance, the crowd retired to the barroom and serenaded until they were exhausted. The sum-up of the whole affair is that everyone had an enjoyable evening.

The members of the Jadran Singing Society asked me to extend their cordial New Year's greeting and to thank everyone for their splendid cooperation in making the dance a success.

—Past Sec.

Orchestra Program

The WPA in Ohio, Ohio Music Project is presenting an orchestra program in the auditorium of the St. Clair Branch Library, St. Clair and East 55th street, on Friday, January 12 at 8 p. m. This concert orchestra is composed of 35 members and will present a program of popular music. Everyone is invited and no admission will be charged.

HRANILNE VLOGE

TEKOČE OBRESTI PO 3%

ST. CLAIR SAVINGS & LOAN CO.

6235 ST. CLAIR AVENUE